

TÉMATICKÉ OKRUHY

k maturitní zkoušce (2023/2024)

PRÁVO

A. Teorie práva

01) právní normy: pojem, vnitřní struktura, druhy právních norem, působnost právních norem

02) právní vztah: pojem, předpoklad vzniku, třídění právních skutečností; **prvky právních vztahů:** charakteristika

03) aplikace práva: charakteristika, postup při aplikaci; **akty aplikace práva:** klasifikace, právní moc, vykonatelnost

04) prameny práva ČR: pojem, druhy normativních právních aktů (NPA) a jejich charakteristika, platnost a účinnost NPA

05) právní odpovědnost: pojem, protiprávní jednání, právní delikt, druhy deliktů (jejich charakteristika a možné sankce)

B. Ústavní právo

01) Listina základních práv a svobod: význam, charakteristika, systematika (podrobně rozebrat hlavu pátou - právo na soudní a jinou právní ochranu)

02) Ústava ČR: moc zákonodárná

03) Ústava ČR: moc výkonná

04) Ústava ČR: moc soudní (soudy, Ústavní soud)

C. Občanské právo

01) osoby: rozdělení osob, právní osobnost, svéprávnost, přiznání a omezení svéprávnosti, zánik právní osobnosti, osoba blízká; osoba právnická - pojem, vznik, zánik, druhy

02) vlastnické právo: charakteristika, obsah, způsoby nabývání, omezení; **spoluvlastnictví:** charakteristika, spoluvlastnický podíl, zánik

03) závazkové právo: charakteristika, vysvětlení základních pojmů, způsoby vzniku závazků a možnosti jejich zajištění

04) smlouvy upravené občanským zákoníkem: darovací smlouva, kupní smlouva, smlouva o dílo, zápůjčka, výpůjčka (charakteristika a nezbytné náležitosti dle občanského zákoníku)

05) občanskoprávní odpovědnost za škodu: charakteristika, vymezení pojmu škoda, subjektivní a objektivní odpovědnost, předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu, druhy odpovědnosti (podrobněji vysvětlit odpovědnost za škodu způsobenou na vnesených a odložených věcech)

06) právo dědické: jeho charakteristika, dědické tituly, řízení o dědictví

07) výkon rozhodnutí v civilním procesu: charakteristika, způsoby výkonu (peněžitě plnění, nepeněžitě plnění)

08) věci: popsat, součást a příslušenství, popsat jednotlivé druhy

D. Rodinné právo

01) manželství: charakteristika, vznik (okolnosti vylučující jeho uzavření), způsoby zániku

02) vyživovací povinnost: druhy a jejich charakteristika; **rodičovská odpovědnost**

03) osvojení: postup, informace o stranách; **náhradní péče o dítě:** vyjmenuj a popiš jednotlivé kategorie

E. Pracovní právo

- 01) odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance za škodu:** druhy odpovědnosti a jejich charakteristika
- 02) skončení pracovního poměru:** způsoby a jejich charakteristika, odstupné
- 03) pracovní poměr:** pojem, vymezení účastníků pracovně právních vztahů, způsoby vzniku, náležitosti pracovní smlouvy (obligatorní, fakultativní)
- 04) pracovní doba:** pojem, stanovená týdenní délka pracovní doby, pružné rozvržení pracovní doby; **mzda** – pojem, způsoby utváření, koncepce příplatků, naturální mzda, minimální mzda; **plat** - pojem, platová třída, platový stupeň, koncepce a druhy příplatků
- 05) služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů:** charakteristika, odlišnosti od pracovního poměru

F. Trestní právo

- 01) trestný čin:** pojem, znaky, dělení trestných činů; **skutková podstata trestného činu:** pojem, znaky (obecně), třídění skutkových podstat
- 02) objektivní a subjektivní znaky trestného činu:** podrobná charakteristika
- 03) okolnosti vylučující protiprávnost:** pojem, vymezené okolnosti; **nutná obrana a krajní nouze:** charakteristika podmínky, vybočení, rozdíl mezi NO a KN
- 04) vývojová stadia trestné činnosti:** obecná charakteristika jednotlivých stadií, podmínky trestnosti, zánik trestnosti
- 05) trestná součinnost:** charakteristika, znaky, spolupachatel, nepřímý pachatel, účastník (formy účastenství, zánik trestnosti účastenství)
- 06) souběh trestných činů a recidiva:** pojem, druhy a účinky; **přítěžující a polehčující okolnosti**
- 07) tresty:** pojem, účel a charakteristika jednotlivých druhů v trestním právu
- 08) trestné činy proti životu a zdraví:** charakteristika, vymezení pojmů ublížení na zdraví a těžká újma na zdraví, rozbor skutkové podstaty tr. činů „ublížení na zdraví“ a „neposkytnutí pomoci“
- 09) trestné činy proti majetku:** charakteristika, hranice výše škody, rozbor skutkové podstaty trestných činů „krádeže“ a „podvodu“
- 10) trestné činy páchané v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích:** charakteristika a jejich výčet, rozbor skutkové podstaty dvou z předmětných trestných činů, vymezení pojmu „důležitá povinnost“
- 11) trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných:** charakteristika, vymezení pojmu úřední osoba, rozbor skutkové podstaty trestných činů „násilí proti úřední osobě“ a „přijetí úplatku“
- 12) trestné činy proti svobodě:** charakteristika, vymezení pojmu násilí, rozbor skutkové podstaty trestných činů „loupeže“ a „porušování domovní svobody“
- 13) trestné činy proti rodině a dětem:** charakteristika, vymezení pojmu „dítě“, rozbor skutkové podstaty trestných činů „zanedbání povinné výživy“ a „ohrožování výchovy dítěte“
- 14) přípravné řízení v trestním právu:** charakteristika a účel, formy; **vyřízení věci před zahájením trestního stíhání:** způsoby a důvody
- 15) procesní úkony směřující k zajištění osob v trestním řízení (mimo vazby) a jejich charakteristika**
- 16) procesní úkony směřující k zajištění věcí v trestním řízení a jejich charakteristika**
- 17) dokazování v trestním řízení:** předmět, rozsah, důkazní prostředky, dělení důkazů
- 18) vazba:** účel, důvody, nahrazení vazby
- 19) orgány činné v trestním řízení:** charakteristika a náplň jejich činnosti; **hlavní líčení:** charakteristika jednotlivých fází
- 20) obviněný, svědek:** jejich postavení, práva a povinnosti v trestním řízení; vysvětlit termíny podezřelý, obžalovaný a odsouzený

G. Správní právo

- 01) obce:** jejich charakteristika, formy výkonu veřejné správy, právní předpisy vydávané obcí (platnost, účinnost); **orgány obce:** způsob ustavení, pravomoc
- 02) kraje:** jejich charakteristika, formy výkonu veřejné správy, právní předpisy vydávané krajem (platnost, účinnost); **orgány kraje:** způsob ustavení, pravomoc
- 03) kontrola veřejné správy:** účel kontroly, druhy kontrol a jejich charakteristika
- 04) přestupek:** pojem, znaky, odlišnost od trestného činu, druhy správních trestů
- 05) přestupky proti veřejnému pořádku:** jejich charakteristika a vymezení rozdílných znaků některých korespondujících trestných činů
- 06) přestupky proti občanskému soužití:** jejich charakteristika a vymezení rozdílných znaků některých korespondujících trestných činů
- 07) přestupky proti majetku:** jejich charakteristika a vymezení rozdílných znaků některých korespondujících trestných činů
- 08) přestupkové řízení:** příslušnost, součinnost, zahájení řízení, účastníci řízení, průběh, způsoby skončení řízení
- 09) zvláštní druhy přestupkového řízení:** příkaz a příkaz na místě (podmínky, charakteristika), popsat příkazový blok a jejich druhy
- 10) správní řízení:** pojem, prameny; **stadia správního řízení:** jejich charakteristika
- 11) subjekty správního řízení a jejich charakteristika; působnost Ministerstva vnitra ČR**

H. Obchodní, živnostenské a finanční právo

- 01) akciová společnost a veřejná obchodní společnost:** pojem, charakteristika a jejich orgány; obchodní rejstřík
- 02) komanditní společnost a společnost s ručením omezeným:** pojem, charakteristika a jejich orgány; **podnikání, podnikatel:** pojem
- 03) živnostenské podnikání:** pojem, druhy živností a jejich charakteristika; **nekalá soutěž:** vymezení a charakteristika jednotlivých skutkových podstat
- 04) daň:** pojem, rozdíl mezi daní a poplatkem, charakteristika konstrukčních prvků daně; **daně přímé a nepřímé:** rozdíl, příklady

Účinnost od 1. 9. 2023

